

Obnova Stromovky a netopýři

V rámci Prahy představuje Královská obora Stromovka pro netopýry velmi významnou lokalitu. Celkem byl ve Stromovce dosud zjištěn výskyt 11-12 druhů netopýrů. Během kácení stromů může docházet k přímému ohrožení netopýrů a zániku jejich úkrytů a toto riziko je aktuální i v případě probíhající obnovy Královské obory. Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON) proto ve spolupráci s oddělením péče o zeleň OCP MHMP a údržbou parku (LHMP) průběžně zajišťuje odborný průzkum stromů určených ke kácení.

Netopýři nacházejí v Královské oboře Stromovce množství stromů s dutinami a štěrbinami, které využívají jako úkryty. Kromě toho v parku také často loví potravu. Za tímto účelem sem zaletují i netopýři osídlující úkryty v budovách v jiných částech města. Velkou roli hraje i těsná blízkost řeky Vltavy. Některé druhy netopýrů jsou tažné, podobně jako ptáci podnikají sezónní migrace a využívají velké řeky jako migrační koridory. Celkem byl ve Stromovce dosud zjištěn výskyt 11-12 druhů netopýrů. Jedná se o netopýra velkého, n. řasnatého, n. vodního, n. večerního, n. rezavého, n. stromového, n. černého, n. parkového, n. hvízdavého, n. nejmenšího a n. ušatého, případně i n. dlouhouchého.

Během kácení stromů může docházet k přímému ohrožení netopýrů a zániku jejich úkrytů. Toto riziko je aktuální i v případě probíhající obnovy Královské obory. Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON) proto ve spolupráci s oddělením péče o zeleň OCP MHMP a údržbou parku (LHMP) průběžně zajišťuje odborný průzkum stromů určených ke kácení. V letech 2014 – 2018 bylo vizuálně zhodnoceno přes 1000 stromů. U vybraných 110 stromů s největší pravděpodobností výskytu netopýrů byly provedeny i večerní kontroly pomocí ultrazvukového detektoru. Nalezeno bylo přes 30 obsazených úkrytů, v dalších mnoha desítkách stromů byly identifikovány potenciálně využívané úkryty. U těchto stromů byl navržen vhodný postup, aby plánované zásahy netopýry co nejméně ohrozily. V některých případech byl doporučen pouze bezpečnostní řez a ponechání torza stromu, jindy bylo navrženo vhodné načasování kácení a následné vyvěšení speciálních netopýřích budek, které mohou netopýrům sloužit jako náhradní úkryty.

Typickým a nejčastěji zjišťovaným druhem ve Stromovce je netopýr rezavý. Dutiny stromů může obývat prakticky ve všech částech roku. Využívá je pro rozmnožování (letní kolonie samic s mláďaty), jako přechodné úkryty v období migrací a námluv, a také pro zimování. Netopýry rezavé lze v parku za teplých večerů od května do září poměrně snadno pozorovat. Jsou to vcelku nápadní netopýři velikosti špačka, kteří ze svých úkrytů vylétují brzy, ještě před setměním. Potravu loví ve volném prostoru nad travními porosty a v okolí rybníčků.

Pro zájemce pořádá ČESON ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy LHMP každoročně na jaře a na podzim večerní vycházky spojené s pozorováním netopýrů pomocí ultrazvukového detektoru a s ukázkou ochočených hendikepovaných jedinců. Lidé se tak mohou seznámit se zajímavým životem těchto létajících savců a také poznají, co netopýry ohrožuje a jak jim lze pomoci.

Podrobnější informace o šetrných způsobech kácení a ošetřování stromů a možnostech zlepšení podmínek pro netopýry v zahradách a parcích jsou k dispozici na webových stránkách vestrome.sousednetopyr.cz.

Autorkou článku je Mgr. Eva Cepáková, Ph.D.